

KARTA PRZEDMIOTU

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Chirurgia i pielęgniarstwo chirurgiczne
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Surgery and surgical nursing
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	nauki o zdrowiu, nauki medyczne
Język wykładowy	język polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr Iwona Dębińska
---	-------------------

Forma zajęć (<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	Semestr	Punkty ECTS
wykład	60	III	14
ćwiczenia	30	III	
zajęcia praktyczne	120	III	
praktyki zawodowe	160	IV	
samokształcenie	20	III, IV	

Wymagania wstępne	Wiadomości z zakresu anatomii i fizjologii, podstaw pielęgniarstwa, dietetyki.
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

Nabywanie wiedzy przez studenta z zakresu etiologii, diagnozowania, pielęgnowania i leczenia pacjenta z chorobami chirurgicznymi.
Kształtowanie umiejętności opieki nad pacjentem w oddziale chirurgicznym.
Kształtowanie u studentów postawy odpowiedzialności za podejmowane decyzje i powierzonych im opiekę pacjentów.
Kształtowanie u studentów postawy samodzielnego szukania i pogłębiania wiedzy i umiejętności.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Zna czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku	D.W1
W_02	Zna etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarzkiej nad pacjentami w wybranych chorobach	D.W2
W_03	Zna zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym,	D.W3

	neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej	
W_04	Zna rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecenia	D.W4
W_05	Zna zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach	D.W5
W_06	Zna właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania	D.W6
W_07	Zna standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia	D.W7
W_08	Zna reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację	D.W8
W_09	Zna zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatricznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym)	D.W10
W_10	Zna patofizjologię, objawy kliniczne, przebieg, leczenie i rokowanie chorób wieku rozwojowego: układu oddechowego, układu krążenia, układu nerwowego, dróg moczowych, układu pokarmowego oraz chorób endokrynologicznych, metabolicznych, alergicznych i krwi	D.W13
W_11	Zna zasady żywienia pacjentów, z uwzględnieniem leczenia dietetycznego, wskazań przed- i pooperacyjnych według protokołu kompleksowej opieki okołoperacyjnej dla poprawy wyników leczenia (<i>Enhanced Recovery After Surgery, ERAS</i>)	D.W22
W_12	Charakteryzuje czynniki zwiększające ryzyko okołoperacyjne	D.W23
W_13	Zna zasady przygotowania pacjenta do zabiegu operacyjnego w trybie pilnym i planowym, w chirurgii jednego dnia oraz zasady opieki nad pacjentem po zabiegu operacyjnym w celu zapobiegania wczesnym i późnym powikłaniom	D.W24
W_14	Zna zasady opieki nad pacjentem z przetoką jelitową i moczową	D.W25
W_15	Zna zasady obserwacji pacjenta po zabiegu operacyjnym, obejmującej monitorowanie w zakresie podstawowym i rozszerzonym	D.W29
W_16	Zna metody znieczulenia i zasady opieki nad pacjentem po znieczuleniu	D.W30
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Gromadzi informacje, formułuje diagnozę pielęgniarstwa, ustala cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdraża interwencje pielęgniarstwa oraz dokonuje ewaluacji opieki pielęgniarstwa	D.U1
U_02	Prowadzi poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień	D.U2
U_03	Prowadzi profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób	D.U3
U_04	Organizuje izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych	D.U4
U_05	Dobiera technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków	D.U6

U_06	Dobiera metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji	D.U7
U_07	Rozpoznaje powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych	D.U8
U_08	Przygotowuje pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych	D.U12
U_09	Wystawia skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych	D.U13
U_10	Dokumentuje sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarską, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych	D.U15
U_11	Uczy pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno - rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych	D.U16
U_12	Prowadzi u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe	D.U17
U_13	Rozpoznaje powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego;	D.U18
U_14	Pielęgnuje pacjenta z przetoką jelitową oraz rurką intubacyjną i tracheotomijną	D.U19
U_15	Prowadzi rozmowę terapeutyczną	D.U20
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania godności i autonomii osób powierzonych opiece, okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną	KS.1
K_02	Przestrzegania praw pacjenta	KS.2
K_03	Samodzielnego i rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegania wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem	KS.3
K_04	Ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe	KS.4
K_05	Zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	KS.5
K_06	Przewidywania i uwzględniania czynników wpływających na reakcje własne i pacjenta	KS.6
K_07	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	KS.7

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Treści wykładów:

Przyjęcie pacjenta do szpitala i jego adaptacja w oddziale

Rany, rodzaje, gojenie się ran.

Przygotowanie do zabiegu operacyjnego w trybie planowym i nagłym

Metody diagnozowania i leczenia chirurgicznego.

Ostre choroby jamy brzusznej m.in.: zapalenie otrzewnej, niedrożność jelit, krwotok z przewodu pokarmowego, ostre zapalenie wyrostka robaczkowego, trzustki.

Opieka okołoperacyjna, rozpoznawanie powikłań pooperacyjnych.

Odżywianie chorego w chirurgii.

Zaburzenia gospodarki wodno – elektrolitowej.
 Chirurgiczne leczenie schorzeń przełyku żołądka, pęcherzyka żółciowego, dróg żółciowych, tarczycy, gruczołu piersiowego.
 Obrażenia klatki piersiowej, narządu ruchu, jamy brzusznej.

Treści ćwiczeń:

Urazy termiczne
 Urazy narządu ruchu
 Schorzenia naczyń obwodowych tętnicznych i żylnych.
 Zasady leczenia krwią i środkami krwiozastępczymi.
 Zakażenia w chirurgii

Treści zajęć praktycznych:

- Przyjęcie pacjenta do oddziału szpitalnego. Adaptacja pacjenta w oddziale.
- Opieka nad chorym przed, w trakcie i po zabiegach diagnostycznych.
- Opieka nad chorym w dobie zabiegu operacyjnego.
- Opieka nad chorym w kolejnych dniach po zabiegu operacyjnym.
- Przygotowanie do opatrunku i postępowanie z materiałem opatrunkowym i narzędziami chirurgicznymi po wykonaniu opatrunku.
- Edukacja pacjentów po rozpoznaniu deficytu wiedzy.

Treści praktyk zawodowych:

Doskonalenie umiejętności zdobytych podczas zajęć praktycznych:

- Przyjęcie pacjenta do oddziału szpitalnego. Adaptacja pacjenta w oddziale.
- Opieka nad chorym przed, w trakcie i po zabiegach diagnostycznych.
- Opieka nad chorym w dobie zabiegu operacyjnego.
- Opieka nad chorym w kolejnych dniach po zabiegu operacyjnym.
- Przygotowanie do opatrunku i postępowanie z materiałem opatrunkowym i narzędziami chirurgicznymi po wykonaniu opatrunku.

Samokształcenie:

Zapobieganie zakażeniom szpitalnym w chirurgii.
 Reakcja ustroju na uraz.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład informacyjny/wykład problemowy	Egzamin pisemny	Karty odpowiedzi
W_02	Wykład informacyjny/wykład problemowy	Egzamin pisemny	Karty odpowiedzi
W_03	Wykład informacyjny/wykład problemowy	Egzamin pisemny	Karty odpowiedzi
W_04	Wykład informacyjny/wykład	Egzamin pisemny	Karty odpowiedzi

	problemowy		
W_05	Wykład informacyjny/wykład problemowy	Egzamin pisemny	Karty odpowiedzi
W_06	Wykład informacyjny/wykład problemowy	Egzamin pisemny	Karty odpowiedzi
W_07	Wykład informacyjny/wykład problemowy	Egzamin pisemny	Karty odpowiedzi
W_08	Wykład informacyjny/wykład problemowy	Egzamin pisemny	Karty odpowiedzi
W_09	Wykład informacyjny/wykład problemowy	Egzamin pisemny	Karty odpowiedzi
W_10	Wykład informacyjny/wykład problemowy	Egzamin pisemny	Karty odpowiedzi
W_11	Wykład informacyjny/wykład problemowy	Egzamin pisemny	Karty odpowiedzi
W_12	Wykład informacyjny/wykład problemowy	Egzamin pisemny	Karty odpowiedzi
W_13	Wykład informacyjny/wykład problemowy	Egzamin pisemny	Karty odpowiedzi
W_14	Wykład informacyjny/wykład problemowy	Egzamin pisemny	Karty odpowiedzi
W_15	Wykład informacyjny/wykład problemowy	Egzamin pisemny	Karty odpowiedzi
W_16	Wykład informacyjny/wykład problemowy	Egzamin pisemny	Karty odpowiedzi
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Pokaz/instruktaż/ćwiczenia praktyczne/diskusja	Dokumentacja procesu pielęgnowania/esej/projekt	praca pisemna/czeklista
U_02	Pokaz/instruktaż/ćwiczenia praktyczne/diskusja	Dokumentacja procesu pielęgnowania/esej/projekt	praca pisemna/czeklista
U_03	Pokaz/instruktaż/ćwiczenia praktyczne/diskusja	Dokumentacja procesu pielęgnowania/esej/projekt	praca pisemna/czeklista
U_04	Pokaz/instruktaż/ćwiczenia praktyczne/diskusja	Dokumentacja procesu pielęgnowania/esej/projekt	praca pisemna/czeklista
U_05	Pokaz/instruktaż/ćwiczenia praktyczne/diskusja	Dokumentacja procesu pielęgnowania/esej/projekt	praca pisemna/czeklista
U_06	Pokaz/instruktaż/ćwiczenia praktyczne/diskusja	Dokumentacja procesu pielęgnowania/esej/projekt	praca pisemna/czeklista
U_07	Pokaz/instruktaż/ćwiczenia	Dokumentacja procesu	praca pisemna/czeklista

	praktyczne/diskusja	pielęgowania/esej/projekt	
U_08	Pokaz/instruktaż/ćwiczenia praktyczne/diskusja	Dokumentacja procesu pielęgowania/esej/projekt	praca pisemna/czeklista
U_09	Pokaz/instruktaż/ćwiczenia praktyczne/diskusja	Dokumentacja procesu pielęgowania/esej/projekt	praca pisemna/czeklista
U_10	Pokaz/instruktaż/ćwiczenia praktyczne/diskusja	Dokumentacja procesu pielęgowania/esej/projekt	praca pisemna/czeklista
U_11	Pokaz/instruktaż/ćwiczenia praktyczne/diskusja	Dokumentacja procesu pielęgowania/esej/projekt	praca pisemna/czeklista
U_12	Pokaz/instruktaż/ćwiczenia praktyczne/diskusja	Dokumentacja procesu pielęgowania/esej/projekt	praca pisemna/czeklista
U_13	Pokaz/instruktaż/ćwiczenia praktyczne/diskusja	Dokumentacja procesu pielęgowania/esej/projekt	praca pisemna/czeklista
U_14	Pokaz/instruktaż/ćwiczenia praktyczne/diskusja	Dokumentacja procesu pielęgowania/esej/projekt	praca pisemna/czeklista
U_15	Pokaz/instruktaż/ćwiczenia praktyczne/diskusja	Dokumentacja procesu pielęgowania/esej/projekt	praca pisemna/czeklista
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Pokaz/ćwiczenia praktyczne/diskusja	Samoocena studenta, obserwacja pracy studenta,	Czeklista/ocena opisowa
K_02	Pokaz/ćwiczenia praktyczne/diskusja	Samoocena studenta, obserwacja pracy studenta,	Czeklista/ocena opisowa
K_03	Pokaz/ćwiczenia praktyczne/diskusja	Samoocena studenta, obserwacja pracy studenta,	Czeklista/ocena opisowa
K_04	Pokaz/ćwiczenia praktyczne/diskusja	Samoocena studenta, obserwacja pracy studenta,	Czeklista/ocena opisowa
K_05	Pokaz/ćwiczenia praktyczne/diskusja	Samoocena studenta, obserwacja pracy studenta,	Czeklista/ocena opisowa
K_06	Pokaz/ćwiczenia praktyczne/diskusja	Samoocena studenta, obserwacja pracy studenta,	Czeklista/ocena opisowa
K_07	Pokaz/ćwiczenia praktyczne/diskusja	Samoocena studenta, obserwacja pracy studenta,	Czeklista/ocena opisowa

VI. Kryteria oceny, wagi...

Warunkiem uzyskania przez studenta zaliczenia przedmiotu jest:

1. Obecność na wykładach i ćwiczeniach zgodnie z regulaminem, pozytywna ocena z zaliczenia części teoretycznej co będzie stanowić 45 % oceny końcowej.
Zaliczenie części teoretycznej w formie testu wielokrotnego wyboru, składającego się z 40 pytań. Ocena pozytywną może uzyskać student, który osiągnął co najmniej 60%+1 punkt poprawnych odpowiedzi.
2. 100% obecność na zajęciach praktycznych i praktykach zawodowych oraz uzyskanie pozytywnej oceny wg kryteriów ocen, co będzie stanowić 50% oceny końcowej

Kryteria oceny:

- wykonanie zadania indywidualnego polegającego na rozpoznaniu problemów pielęgnacyjnych wybranego pacjenta przebywającego w oddziale oraz ustalenie plan postępowania pielęgnarskiego i realizacja planu zgodnie z procedurami
 - przygotowanie do zajęć praktycznych i praktyk zawodowych potwierdzone sprawdzeniem wiedzy w formie pisemnej,
 - samoocena studenta
3. Napisanie projektu lub eseju będzie stanowić 5% oceny końcowej.

Uwaga!

Napisanie projektu lub eseju jest warunkiem koniecznym do zaliczenia przedmiotu.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	370
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	20

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
<ol style="list-style-type: none">1. Fibak J., <i>Chirurgia repetytorium</i>. Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010.2. Głuszek S., <i>Chirurgia</i>, Wydawnictwo Czelej, Lublin 2008.3. Klimczyk A., Niechwiadowicz-Czapka T. <i>Wybrane zagadnienia z pielęgniarstwa chirurgicznego</i>. Wydawnictwo Continuo, Wrocław 2008.4. Walewska E. (red.), <i>Podstawy pielęgniarstwa chirurgicznego</i>, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2012.5. Walewska E., Ścisło L. (red.), <i>Procedury pielęgniarstwa w chirurgii</i>, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2012.
Literatura uzupełniająca
<ol style="list-style-type: none">1. Cavanaugh B.M. <i>Badania laboratoryjne i obrazowe dla pielęgniarek</i>. Warszawa 2006.2. Kózka M., Płaszewska-Żywko L. (red.), <i>Diagnozy i interwencje pielęgniarstwa</i>, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2008.3. Kózka M., Płaszewska-Żywko L. (red.), <i>Modele opieki pielęgniarstwa nad chorym dorosłym</i>, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2010.4. Dominiak I., Gaworska-Krzemińska A., Kilańska D. (red.). <i>Ordynowanie leków i wypisywanie recept. Przewodnik dla pielęgniarek i położnych</i>. Sopot 2016.5. Sweetland H. (red.), <i>Crash course – chirurgia</i>. Elsevier Urban& Partner, Wrocław 2006.6. Aktualne artykuły w czasopismach pielęgniarstwa, np. <i>Pielęgniarstwo Chirurgiczne i Angiologiczne</i>, <i>Problemy Pielęgniarstwa</i>, a także w medycznych, np. <i>MP Chirurgia</i>.